

OSALLISENA VAI ULKOPUOLISENA?

Tarinateatteri tukena kaksisuuntaisessa kotoutumisessa

Heta-Riikka Köykkä C26886
Opinnäytetyö, kevät 2018
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi (AMK)
LTO
30.4.2018

TIIVISTELMÄ

Köykkä, Heta-Riikka. Osallisena vai ulkopuolisena? Tarinateatteri tukena kaksisuuntaisessa kotoutumisessa. Diak Etelä, Helsinki, kevät 2018, 43 s., 4 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, sosionomi (AMK), lastentarhanopettajan virkakelpoisuus.

Tämä opinnäytetyö oli toiminnallinen tutkimus, joka tehtiin yhteistyössä Familia-yhdistyksen kanssa, jonka kävijöistä muodostui yleisö esitykselle. Tutkimuskysymys oli kuinka tarinateatteri menetelmänä lisää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaksisuuntaisen kotoutumisen tukena. Samalla kerättiin tarinoista materiaali tapahtumakuvaukselle. Tarinateatteri on yksi soveltavan teatterin intuitiivinen työmuoto, jossa esiintyjät toimivat peilinä katsojien todellisille kokemuksille ja ajatuksille.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys oli kaksisuuntainen kotoutuminen, joka on Familia-yhdistyksen yksi tärkeimmistä tavoitteista toiminnalleen. Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsiteltiin tarinateatterin historiaa ja kuinka se menetelmänä toteutui niin yleisölle kuin tutkimuksellisenä välineenä sekä paneuduttiin kulttuurien kaksisuuntaiseen kotoutumiseen.

Opinnäytetyön aineisto kerättiin videoinnilla ja valokuvilla sekä omiin havainnointiin perustuvilla muistiinpanoilla. Osallistujia oli yhteensä 20, joista 6 oli alle kouluikäisiä lapsia. Lopullinen tutkimuksen aineisto saatiin äänitallenteesta, joka litteroitiin. Sen jälkeen tehtiin tapahtumakuvaus käyttäen litterointia ja muistiinpanoja yhdessä lopullisen kuvauksen toteutuksessa.

Tutkimuksen johtopäätökseksi tuli, että tarinateatteri luo osallistujilleen tunnelman, joka vahvistaa katsojan osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja näin tukee kaksisuuntaista kotoutumista. Tätä tutkimustulosta tukee myös aiempi tutkimus, josta löydettiin yhteneväisyyksiä, vaikka kohdeyleisö oli erilainen.

Asiasanat: kaksisuuntainen kotoutuminen, tarinateatteri, osallisuus, yhteisöllisyys, dialogi

ABSTRACT

Köykkä, Heta-Riikka. As a participant or an outsider? A playback theatre in supporting the dual-oriented integration. Diak South, Helsinki, spring 2018, 43 pages, 4 appendices. Diaconia University of Applied Sciences, Degree Program in Social Services, Bachelor of Social Service + kindergarten teacher qualification.

This thesis was a functional research that was conducted in collaboration with the Familia Association, whose visitors became the audience for the presentation. The research question was how the playback theatre method increases inclusive and communitarian support for dual-oriented integration. At the same time, the story was collected from the story material for the event scenes. The Playback Theater is an intuitive workout of the applied theater, where performers serve as a mirror to the real experiences and ideas of viewers.

The theoretical framework of the thesis was dual-oriented integration, one of the most important goals of the Familia Association. The theoretical part of the thesis work focused on the history of the playback theatre and how it became a method for both the public and the research tool and focused on the dual-oriented integration of cultures.

The thesis material was collected with video and photographs, and notes based on my own observation. There were 20 attendees, 6 were children who were under school age. The final research content was derived from audio recordings that were transcribed. Subsequently, an event description was made using littering and memory pads along with the final description.

The results of the thesis was that the playback theatre creates a mood for its participants, which enhances the visitor's involvement and communality, thereby supporting dual-oriented integration. This enhancement was supported by previous research, which showed similarities although the target audience was different.

Keywords: dual-oriented integration, playback theatre, involvement, communality, dialogue

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TARINATEATTERI	8
2.1 Historia	8
2.2 Tarinateatteri menetelmänä.....	10
2.3 Voimavaratyöskentely tarinateatterin ytimessä	11
2.4 Dialoginen tarinateatteri.....	12
2.5 Tarinateatteri menetelmänä toiminnallisessa tutkimuksessa.....	13
3 KULTTUURIEN KAKSISUUNTAINEN KOTOUTUMINEN	15
3.1 Monikulttuurisuus	15
3.2 Maahanmuutto Suomeen	17
3.3 Kahden kulttuurin perheet	18
3.4 Kaksisuuntainen kotoutuminen.....	19
4 YHTEISTYÖTAHOT	21
4.1 Familia - yhdessä maailmassa	21
4.2 Tarinateatteri Kapriisi.....	22
5 OPINNÄYTETYÖN RAKENTAMINEN.....	23
5.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymys.....	23
5.2 Opinnäytetyön menetelmät.....	24
5.3 Tarinateatteri - toteutus	24
6. TARINATEATTERIESITYS JA TULOKSET	26
6.1 Tarinateatteriesitys	26
6.2 Lapset tarinateatterin kertojina ja katsojina	27
6.3 Kahden kulttuurin kohtaaminen	28
6.4 Tulokset.....	29
7 POHDINTA	32
7.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	32
LÄHTEET.....	36

LIITE 1: Playback Theater advertising

LIITE 2: Tarinateatteri mainos

LIITE 3: Yleisön suostumuslomake

LIITE 4: Familia-esite

1 JOHDANTO

Tarinankerronta on kuulunut ihmisten elämään siitä asti, kun ovat tietävästi opineet puhumaan. Tarinoita on kerrottu menneestä ajoista lähtien ja tarinaperinne on ollut tärkeä tapa välittää tietoa tuleville sukupolville ennen kirjoitustaitoa. Narratiivisuus, eli tarinallisuus auttaa ihmisiä jäsentämään elämäntapahtumiaan, toiveitaan sekä suunnitelmiaan suhteessa muihin ihmisiin ja maailmaan. Vuorovaikeus toteutuu tarinoiden avulla ja tarinoiden juonellisuus antaa yksittäisille tapahtumille merkityksensä. Ihminen on sosiaalinen eläin, jolla on luontainen tarve sijoittaa elämäntarinansa muiden ihmisten yhteyteen ja osaksi juonellista kokonaisuutta, jonka ihmiskunta on tarinoillaan luonut. (Arvola & Mäki 2009, 20, 29; Ventola & Renlund 2005, 56–57; Lehikoinen 2014, 31; Rönkkö 2008, 208; Halonen 2000, 11; Linnossuo 2011, 10.)

Taiteellinen toiminta kehittää luovaa ongelmanratkaisua ja uusien näkökulmien oivaltamista sekä voi edistää kriittistä ajattelua, joka lujittaa myös tulevaisuudessa vaadittavia taitoja, koska innovatiivisuus ruokkii kykyä tehdä asiat toisin. (Kuusela; Rintakorpi; Rusanen & Torkki 2014, 31.) Soveltava teatteri, eli toiminnallinen dramaturgia on kuin sateenvarjo, jonka alla toimii monenlaista eri muodossa tapahtuvaa yhteisöllistä teatteria. Sen keskeinen tarkoitus on parantaa yksilöiden ja yhteisöjen edellytyksiä kehittää jokapäiväistä elämäänsä. Tarinateatteri on yksi soveltavan teatterin intuitiivinen, eli vaistoon tukeutuva työmuoto, jossa esiintyjät toimivat peilinä katsojien todellisille kokemuksille ja ajatuksille. (Louhija 2005, 7; Fox 1999, 14–16; Ketonen 2008, 46; Korhonen 2014, 24–25; Mehto 2008, 15, 41; Toivanen 2015, 192–193; Nicholson 2014, 3–4.)

Itse tutustuin aikoinaan tarinateatteriin työskennellessäni Taide- ja mediapajaohjaajana Helsingin Nuorisoasiainkeskuksen ja Teatteri Eevasuden yhteishankkeessa. Taide- ja mediapajalla 17–25-vuotiaat nuoret suorittivat eripituisia työharjoittelujaksoja. Tarinateatteri toteutettiin yleensä pajajakson loppupuolella, kun improvisaatioteatteri oli tullut nuorille tutuksi. Kohdeyleisönä olivat lähialueen vanhuksat, jotka ottivat meidät suurella kiitollisuudella vastaan. Monet nuoret kokivat, että he saivat hyvän yhteyden vanhuksiin kuunnellessaan ja eläytyessään

heidän kertomuksiin lapsuudesta, nuoruudesta, menneestä onnellisesta tai ei niin onnellisesta ajasta.

Taide- ja kulttuurityö on moniammatillisena toimintamuotona ollut tärkeässä osassa emansipaation, eli yhteiskunnallisesta ja asenteellisesta eriarvoisuudesta vapautumisen toteutumisessa. Eri kansanryhmät ovat voineet ilmaista ja kehittää itseään sekä oma-aloitteisuuttaan, kuten muun muassa nuorisoseurojen ja työväenyhdistysten teatteriryhmissä. (Ventola 2005, 34–35; Nicholson 2014, 11.)

Hyvien kokemusten myötä halusin päästä tekemään opinnäytetyön, jossa käytetään tarinateatteria menetelmänä tiedonhankinnassa. Tarinateatteria on käytetty muun muassa DRAMA-hankkeessa vuosina 2004–2006, jolloin tutkimuksen tavoitteena oli hankkia tietoa eri viiteryhmien kokemuksista, kuten esimerkiksi eläkkeelle jäämiseen ja vanhenemiseen liittyvistä asioista sekä mahdollistaa jaetuilla kokemuksilla ja reflektiolla syntynyt yhteisöllisyyden tunne osallistujien kesken. (Ketonen 2008, 46–48.)

Sain Familia-yhdistykseltä (jatkossa Familia) mahdollisuuden toteuttaa opinnäytetyöni heidän tiloissaan osana työharjoittelua. Myös yleisö löytyi Familian jäsenistä. Kohdeyleisöksi olin valinnut alle kouluikäisten lasten vanhemmat, koska suoritan sosionomi lastentarhanopettajan pätevyyttä, mutta yleisön vähäisyyden vuoksi, kaikki olivat tervetulleita tapahtumaan. Opinnäytetyössä tavoitteena on kuunnella Familian jäseniä, jotka tarinateatteriesityksessä kertovat heitä koskettaneita tarinoita sekä havainnoida yleisön reaktioita esityksen edetessä. Tarinateatterissa alkuperäinen kertoja pääsee tarinallaan keskiöön ja saa samalla kokea kertomuksensa toisesta perspektiivistä, eli tarkastelee tarinaansa ulkopuolisen silmin.

2 TARINATEATTERI

Onnistunut tarinateatteri on vuorovaikutuksen ja taiteen yhdistelmä, josta näitä elementtejä ei voi erottaa toisistaan (Fox 1999, 22).

2.1 Historia

Ihmiset ovat tarinoineet nuotion äärellä vuosisatoja ja eläytyminen tarinoihin on kuulunut ihmisen perusolemukseen. Nykymuotoisen tarinateatterin idea on syntynyt J.L.Morenon (1889–1974) kehittämässä psykodraamassa, jossa luovuus ja spontaanius otettiin mukaan terapiatyöhön. Erona tarinateatterille, psykodraamassa osallistujien todelliset ja omakohtaiset tarinat käsitellään ammattiterapeutin ohjauksessa. (Ventola 2005, 85.)

1960 -luvulla Augusto Boal (1931–2009) teki Brasiliassa Areena Teatterin kanssa kiertueita köyhien asuinalueilla ja ryhtyivät Agit Propin, eli vasemmistolaisen taistolaislauluryhmän, hengessä motivoimaan köyhiä vaatimaan oikeuksiaan. Näissä emansipaatiota edistävissä yhteisöteatteriesityksissä, joita myös ruohonjuuriteatteriksi kutsuttiin, käytettiin draaman keinoja aktivoitakseen tavallista kansaa reagoimaan ja löytämään ratkaisuja yhteisössä velloviin kysymyksiin ja ongelmiin. Vuonna 1973 Boal ryhtyi vapautuksen pedagogiikan pioneerin, Paolo Freiren (1921–1997) kanssa yhteistyöhön. He hyödynsivät teatteria lukutaidon kehittämisessä tekemällä esityksiä sorrettujen, slummeissa asuvien ihmisten tarinoista, joihin yhteisöltä kysyttiin ratkaisuja. (Ventola & Renlund 2005, 65–66; Rusanen 2014, 155; Nicholson 2014, 11–12, 30–31, 49.)

Boalin ja Freiren ajatukset levisivät myös Afrikkaan ja siellä kutsuttiin teatteria, joka mahdollistaa muutoksen yhteisössä, kehityksen teatteriksi (Theatre for Development). Sen toimintamuotona on joko teatterikiertueen avulla toteutettu tiedotuskampanja, kuten esimerkiksi terveystiedotus HI -viruksesta ja sen ehkäisystä tai osallistava teatteriesitys, jossa hyödynnettiin tiivistä yhteistyötä pai-

kallisten yhteisöryhmien kanssa. Kehityksen teatteria on myös kutsuttu kolmannen maailman kansanmediaksi, joka on vaihtoehtoinen tapa muuttaa ylhäältä alaspäin (topdown -planning) tulevaa tietoa yhä enemmän käyttämään alhaalta ylös (downtop -planning) -työmuotoja yhteisön kanssa ja saamaan vaiennettujen ääntä kuuluviin. (Renlund 2005, 31; Nicholson 2014, 123.)

Itse tarinateatteri termi syntyi psykodraamakouluttaja Jonathan Foxin ja hänen työryhmänsä kokeellisen teatterin tuloksena. Hän perusti vuonna 1975 New Yorkiin Original Playback Theatre companyn, ja vei tarinateatteria eri yhteisöjen keskuuteen, kuten muun muassa kouluihin, sairaaloihin ja työpaikoille ympäri maailmaa. Vuonna 1993 hän perusti School of Playback Theatren kouluttaakseen tarinateatterinäyttelijöitä ja -ohjaajia tämän herkän ja vuorovaikutustaitoja vaativan menetelmän toteuttamiseen. Jonathan Fox kiertää edelleen vierailevana opettajana eri koululaitoksissa sekä toimii aktiivisesti tarinateatterin kehittämisessä. (Ventola 2005, 84; Fox 1999, 10, 14, 28, 29–30; Tarinateatteri Mielikuva 2009.)

Suomessa psykodraamakouluttaja Riitta Hiillos-Vuorinen käytti tarinateatteria ensimmäisen kerran erään kouluampumistilanteen käsittelemisessä. Tapahtuman kokeneet saivat mahdollisuuden kertoa tarinansa ja hahmottaa yhdessä koettu traumaattinen kokemus. Vertaistuen toteutuessa myös yhteisöllisyys vahvistui ja paranemisprosessi eteni. (Mäkinen 2009, 200.) Tarinateatterin menetelmiä on myös käytetty opetuksen tukena ja eri projekteissa eri ryhmien toimesta. Esimerkiksi Taide- ja mediapajan toiminnassa tätä teatterimuotoa käytettiin nuorten ja vanhusten kohtaamisessa. Taide- ja mediapajalla tarinateatteri oli nuorten puolivuotisen harjoittelukauden loppupäässä, kun nuoret olivat ensin tutustuneet toisiinsa ryhmäyttävien improvisaatioleikkien avulla ja perehtyneet improvisaatioteatteritekniikkaan.

Monet ovat varmasti nähneet 1990-luvulla Neil Hardwickin vetämää Nyhjää tyhjästä televisio-ohjelmaa tai käyneet katsomassa improvisaatioteatteria, jossa näyttelijät luovat teatteria ilman etukäteen sovittua juonta ja käsikirjoitusta. Yleisö on pääosassa juonen ja tyylin valinnassa, mutta itse näytelmä tapahtuu spontaanisti improvisoiden. Entisen työkaverini Timo Michelssonin sanoin: improvisaatiossa toteutuu itsensä nolaamisen jalo taito. Esiintyjien herkkyyks oli tärkeässä

roolissa esityksen onnistumisessa ja sen takia nuoria valmennettiin ensin pitkäjänteisesti pajajakson aikana. Improvisaatiota harjoiteltiin Taide- ja mediapajajaksolla päivittäin ja se valmensi nuoria niin satunäytelmän tekemiseen päiväkotikäisille lapsille kuin improvisaatio-ohjaamiseen yläaste- ja lukioikäisille nuorille. Improvisaatiolla on olennainen rooli tarinateatterissa, koska yleisöstä valitut kertojat vuorollaan luovat tarinallaan esitykselle pohjan, jonka esiintyjät toteuttavat improvisoiden.

2.2 Tarinateatteri menetelmänä

Suullinen perinne herkistää aisteja, kuten muun muassa kuvallisen ja sanallisen käsittelyä, niin tunteen kuin ajatuksenkin tasolla sekä stimuloi luontaisesti avautumaan ja valpastumaan, kuin ikaikaisen seremonian jälkeen. Tarinateatterin narratiivisuus, eli tarinallisuus tarjoaa suoran ratkaisuvaihtoehdon sijaan luovia elämänvalintoja. Ihmiset ovat esityksessä asiantuntijoina heidän lähtökohdistaan tai tiedoistaan riippumatta sekä puhuvat ja kuuntelevat toisiaan samanarvoisina. Tarinateatteria voidaan toteuttaa eri ihmisryhmille erilaisina muunnelmina ja eri paikoissa, kunhan ohjaaja ja työryhmä ovat onnistuneet luomaan ihmisille vapautuneen, oman tarinansa kertomaan houkuttelevan ilmapiirin. (Louhija 2005, 7–8; Fox 1999, 14–18; Ketonen 2008, 46.)

Soveltava teatteri, eli toiminnallinen dramaturgia on yleisnimitys monessa eri muodossa tapahtuvalle yhteisölliselle teatterille ja sen ensisijainen tarkoitus on parantaa yksilöiden ja yhteisöjen edellytyksiä kehittää jokapäiväistä elämäänsä. Tarinateatteri on yksi soveltavan teatterin intuitiivinen, eli vaistoon tukeutuva työmuoto, jossa esiintyjät toimivat peilinä katsojien todellisille kokemuksille ja ajatuksille. Se on vuorovaikutteista ja improvisaatioon perustuvaa yhteisöllistä keskustelua, joka tapahtuu draaman keinoin. Tarinateatterissa ei käytetä valmiita tekstejä, vaan aihe syntyy vaistomaisesti ja sen tavoitteena on antaa jokaiselle läsnä olevalle mahdollisuus oman äänen esiintuomiseen sekä yhteisölliseen kokemukseen samastumisen kautta. (Louhija 2005, 7; Fox 1999, 14–16; Ketonen 2008, 46; Korhonen 2014, 24–25; Mehto 2008, 15, 41; Toivanen 2015, 192–193; Nicholson 2014, 3–4.)

Louhi (2014, 206–207) määrittelee Bayleyta (2007) mukailleen tarinateatterin yhdeksi draamaterapiamuodoista. Tarinateatterin tavoitteet tulevat psykoterapiasta, mutta työvälineet teatterista. Draamatyöskentely ja narratiivisuus etäännyttää ongelman metaforaksi, eli kielikuvaksi, jolloin itse ongelma on helpommin käsiteltävissä. Tarinateatteri on yksilöä kunnioittava työmuoto, jossa kuvitteellisuus auttaa luomaan ympäristön, missä voi tuoda turvallisesti kipeitäkin asioita esille mahdollistaen muutoksen ja parantumisen. Sen avulla herätellään kehoa, mieltä ja aisteja oivaltamaan, oppimaan ja tutkimaan omia tuntemuksiamme suhteessa erilaisiin, ehkä vaikeisiin tilanteisiin. Draamatyöskentelyssä eläydytään toisen ihmisen tarinaan, joka luo edellytykset empatialle, eli myötäelämiselle ja yhteistyölle. (Louhi 2014, 206–207; Linnossuo 2011, 10–11; Kotka 2011, 17; Toivanen 2015, 193; Itäranta 2017.)

2.3 Voimavaratyöskentely tarinateatterin ytimessä

Sosiokulttuurinen innostaminen (*animación culturel*), eli voimavaratyöskentely, on Ranskasta toisen maailmansodan jälkeen lähtenyt emansipaatiota edistävä työtapa. Sen tavoitteena on käynnistää kasvuprosessi, jossa ihminen ohjaa itse omaa kasvuaan. Perusajatus on, että jokaista tuetaan voimavaralähtöisesti siten, että he voisivat toteuttaa itseään yhteisön jäsenenä omien toimintamahdollisuuksiensa mukaan. Voimavaratyöskentely mahdollistaa ja auttaa käynnistämään kasvuprosessin, jossa ihminen ohjaa itse omaa kasvuaan. Oma vajavaisuus tai elämäntilanne ei estä osallistumista, vaan suoran kasvatuksen ja tukemisen sijaan, annetaan ihmiselle tilaa ja kuulluksi tuleminen mahdollisuus yhteisössä. Voimavaratyöskentelyssä autetaan ihmistä hyväksymään inhimillinen keskenäisyys. (Ventola 2005, 35; Sayed & Helminen 2017, 64.)

Tarinateatteri on yksi omien voimavarojen kehittämiseen soveltuva menetelmä, jolla pyritään saamaan kaikkien osallistujien ääni kuuluviin. Ohjaustyössä tarinalisuudella pyritään muokkaamaan ja suuntaamaan yksilön ratkaisuja oman oivaluksen kautta. Silloin kertoja yhdistää itsensä toisiin ihmisiin ja ympäristöön ja voi

näin saada uuden näkökulman tarinalle. (Vilén, Leppämäki & Ekström 2008, 210–211.) Tämän toteutuminen näkyi selvästi Taide- ja mediapajan vanhuksille viedyissä tarinateatteritapahtumissa, joissa vanhusten suora palaute oli positiivista ja innostunutta. Moni vanhus koki tärkeäksi sen, että sai kertoa oman tarinansa, ja voimauttavaksi he kokivat sen ilon, jonka nuorten esittämä tarinateatteriesitys oli heissä herättänyt. Tarinateatteria harjoiteltiin ennen esitystä oman ryhmän kesken ja siinä nuoret saivat myös omakohtaisen kokemuksen olla tarinan päähenkilö. Joskus omista asioistaan kertominen voi vaatia uskallusta. Minä itse koin aluksi haasteellisena osallistua tarinateatteriin kertojana, mutta myöhemmin iloitsin siitä, että olin uskaltanut kertoa tarinani muille. Kokemus oli itselleni puhdistava ja vahvoja tunteita herättävä kokemus. Jokaisen esityksen jälkeen kävimme nuorten tunnelmat läpi ryhmän kesken ja palaute oli yleensä positiivinen. Moni nuori otti tarinateatteriesityksen puheeksi myös loppukeskusteluissa, koska kokivat, että tapahtuma oli ollut yllättävän pysäyttävä ja mieliä avaava kokemus.

2.4 Dialoginen tarinateatteri

Ihminen on perusolemukseltaan yhteisöllinen ja nykyisessä yksilöön keskittyvässä yhteiskunnassa yhteisöllisyyden merkitys on entisestään vahvistunut. Tärkein asia yhteisöllisyyden toteutumisessa on aidon vuoropuhelun, eli dialogin syntyminen, jossa osapuolet niin sanotusti katsovat samaan suuntaan ja ajattelevat yhdessä. Yhteisössä yksilön kokemus osallisuudesta edellyttää osapuolilta arvostavaa kohtaamista ja vuorovaikutusta, jolloin ymmärrys yhteisestä tekemisestä vahvistuu. Dialogissa toteutuu osallistumisen, sitoutumisen ja vastavuoroisuuden sekä luottamuksen, reflektiivisyyden ja vilpittömyyden elementit. Dialogi edellyttää uskoa ihmiseen ja hänen voimaansa luoda ja muuttaa maailmaa, vaikka olisikin olosuhteiden heikentämä sekä uskoa hänen elämäntehtävänsä tulla täydemmin ihmiseksi. Aito dialogi suhtautuu todellisuuteen muuttumattoman tilan sijaan prosessina ja muutoksena, jolloin keskustelun osapuolet voivat turvallisesti muuttaa kantojaan ja mielipidettään vuoropuhelun edetessä. Aidossa dialogissa mahdollistuu uuden ymmärryksen tila, jossa osallistuja voi oivaltaa sellai-

sia asioita, joita hän ei ole tullut ajatelleeksi aiemmin. (Freire 2005, 99–101; Ventola 2005, 34, 39–40; Helminen 2017, 22, 24; Järvinen, Lankinen, Taajamo, Veistilä & Virolainen 2012, 183–184.)

Freire (2005, 55, 95) toteaa, ettei dialogia synny ilman sanaa. Tarinateatteri ei synny ilman dialogia ja pyrkimys on, että praksis eli toiminta ja reflektio, ovat tasapainossa keskenään. Jos toinen jää vähemmälle syntyy joko verbalismia tai aktivismia aidon sanan sijaan. Reflektiolla tarkoitetaan sitä, että ihminen ajattelevana subjektina tarkastelee toimintaansa ja ajatuksiansa uudesta näkökulmasta, jolloin hän etäännyty itsestään ja katsoo itseään ulkopuolisen silmin. Dialogissa esiin tulleet haaveet, toiveet ja unelmat auttavat uusien näkökulmien ja muutoksen käsittelyä. (Heikkinen 2006, 33–34; Helminen 2017, 24; Nicholson 2014, 49.) Helminen ja Sukula-Ruusunen (2017, 48) kertovat filosofi Martin Buberin sanooneen kirjassaan, että dialogissa ollaan tasavertaisessa minä - sinä -suhteessa, mutta jos toinen osapuolista on jostain syystä esimerkiksi poissaoleva tai välinpitämätön, niin minä ei voi sanoa sinä, jolloin asiakkaasta tulee se. Mielestäni tämä tarkoittaa sitä, että jos emme kohta toisiamme arvostavasti ja kuunnellen, katoa kohtaamisesta inhimillisyys.

2.5 Tarinateatteri menetelmänä toiminnallisessa tutkimuksessa

Toimintatutkimuksen pioneerina ja kenttäteorian luoja tunnettu sosiaalipsykologi Kurt Lewin (1890–1947), teki tutkimusta aikalaisistaan poiketen arjen keskellä, jossa ihmisten käyttäytymistä tutkittiin heidän omassa ympäristössään. Hänen kehittämän kenttäteorian perusajatus oli se, että ihmisen käyttäytyminen on sidoksissa oman persoonan ja silloisen ympäristön yhteisvaikutukseen. (Heikkinen 2006, 24–25.) Toimintatutkimuksen teorian yhteiskuntafilosofinen suuntaus löytyy kriittisestä teoriasta, joka tarkastelee kriittisesti kapitalistista elämäntapaa tavoitteena vapauttaa ihmiset epäoikeudenmukaisista valta-asetelmista luodessaan vaihtoehdon länsimaiselle materialismille ja kansallisvaltion aatejärjestelmille sekä markkinavoimien pääomavaltaiselle katsomukselle. Kasvatustieteessä toimintatutkimusta kutsutaan myös kriittiseksi pedagogiaksi, joka kytkeytyy muun muassa Paolo Freiren vapautuksen pedagogiikkaan. Kaikissa näissä

yhteinen päämäärä on emansipaation ja esimerkiksi sukupuolisensitiivisyyden toteutuminen kasvatuksessa. (Heikkinen, Kontinen & Häkkinen 2006, 40–42.)

Toiminnallinen tutkimus tuottaa arjen tietoa uusien toimintatapojen kehittämiseksi. Toimintatutkimuksessa reflektiivisyydellä on tärkeä rooli toiminnan kehittämisenä. Se rakentuu vuorovaikutukselle, jossa ihmiset ottavat toiset yksilöt huomioon toiminnassaan tai kohdistavat toimintansa heihin. Toimintatutkimus on sosiaalista toimintaa, jota ohjaa yhteinen tulkinta, merkitys tai näkemys yhteisestä toiminnasta ja sen tarkoituksesta. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 7; Heikkinen 2006, 16–17, 33.) Toimintatutkimus voidaan kategorisoida viiteen, eli yksilön, ryhmän, ryhmien välisten suhteiden, organisaation tai alueellisen verkoston analyysitasoihin (Heikkinen 2006, 17). Oma tarinateatteriesitykseen pohjautuva opinäytetyöni perustuu mielestäni ryhmäanalyysiin, vaikka itse tarinat olivatkin yksilöiden kertomia, koska he toimivat ja reagoivat tarinoihin yhdessä.

Toimintatutkimuksen ydin on saada ihmiset luottamaan omiin kykyihinsä ja mahdollisuuksiinsa toimia yksilöllisinä toimijoina. Sen tarkoituksena on käynnistää muutos ja saada ihmiset itse tarttumaan asioihin. (Heikkinen 2006, 20.) Draamaa ja teatteria voi myös käyttää hyvin tutkimustiedon keräämisessä, käsittelyssä ja esittämisessä, jolloin osallistuja saa elämyksellisen ja toiminnallisen käsityksen aiheesta (Louhija 2005, 8). Draaman käyttö tutkimusmenetelmänä on informatiivista, vaikka ei olisikaan täysin todenperäistä. Se on reflektiivistä, koska draaman avulla mielikuvitus ja vertaiskokemus antavat edellytykset ratkaisulle. (Mehto 2008, 43–44.)

Tarinankertomisen ja tekemällä oppimisen kautta lähtee prosessi käyntiin, jossa hiljainen tieto muuttuu ensin käsitteelliseksi tiedoksi, joka muuttuu jälleen hiljaiseksi tiedoksi sisäistämisen kautta (Mehto 2008, 41–43).

Tarinateatteriesitys toiminnallisena tutkimuksena on suhteellisen vähän tutkittu ala. Uskon kuitenkin, että olemassa olevilla tutkimuksilla on osoitettu, että niiden yhteinen päämäärä on voimauttaa ihminen, joka reflektiivisyyden ja vuorovaikutuksen avulla saa oivalluksia kehittää itseään ja toimintaansa.

3 KULTTUURIEN KAKSISUUNTAINEN KOTOAUTUMINEN

Vaikka me suomalaiset koemme olevamme historiallisessa mielessä homogeeninen kansa, on muualta tulleet tiedot ja taidot merkittävästi muokanneet kulttuuriamme vuosisatojen ajan (Niiniluoto 2000, 6; Saukkonen 2013, 24).

3.1 Monikulttuurisuus

Ihmisen ja kulttuurin suhde on muuttuva tila, jossa kumpikin muokkaavat toisiaan (Puukari & Korhonen 2013, 12). Yksilön identiteetti kehittyy kulttuuritaustastaan, eli kulttuurinsa toiminnan, uskomusten ja arvojen kautta. Kulttuurissa yleistyneet tavat ja sosiaalinen kanssakäyminen ovat opittua ja tätä kutsutaan sosialisatio-prosessiksi. (Räty 2002, 42–43; Malik 2016, 22.)

Perinteisesti ajatellaan, että kulttuuri välittyy yhteisöissä sukupolvilta ja jäseniltä toisille opastaen ja ohjaten yhteisön jäsenten toimintaa ja ajattelua. Nykyaikana maailma on muuttunut monikulttuurisemmaksi ja lähes jokainen joutuu elämänsä aikana kosketuksiin muiden kulttuurien edustajien kanssa. Länsimaissa, kuten myös Suomessa, kansainvälistyminen ja kulttuurien väliset kohtaamiset tuovat lisäväriä myös omaan kulttuuriimme. Käsitys omasta kulttuurista muovautuu eri vuorovaikutustilanteissa uudelleen ja uudelleen. Korhonen (2013, 34–35) muistuttaa, ettei kulttuuri kulje valtioiden rajojen mukaan, vaan kulttuurisen yhteisön jäseniä voi olla laajemmalla alueella. Kulttuuri voi olla myös pienempi yhteisö ja maan rajojen sisäpuolella voi olla monia kulttuuriyhteisöjä, jotka toimivat vuorovaikutuksessa keskenään.

Monikulttuurisessa yhteiskunnassa tavoitellaan ihannetta, jossa eri kulttuurien edustajat elävät vuorovaikutuksessa keskenään kunnioittavassa ja tasa-arvoisessa ilmapiirissä. Monikulttuurisuutta on toteutettu maailmalla monenkirjavasti, mutta käsite on saanut osakseen kritiikkiä, koska se on toteutunut vain osittain tai pintapuolisesti. Suomalainen yhteiskunta on rakentunut siitä nationalistisesta

otaksumasta, että Suomi on yhtenäinen yksikulttuurinen kansa. Eräissä tutkimuksissa on kuitenkin todettu, että Suomi on yksi Euroopan edistyksellisimpiä maita, jossa monikulttuurisuutta vaalitaan. Nykyinen yleistyvä monikulttuurisuus edellyttää ponnisteluja niin palvelujen kehittämisessä kuin poliittisten päätösten toteuttamisessa lain osoittamalla tavalla. Suomessa maahanmuuton lisääntyessä 1980- ja 1990-luvun taitteessa, melko nopeasti ryhdyttiinkin kotouttamispoliittisiin toimiin ja se kytkeytyi myös vähemmistöpolitiikan kehitykseen. 1990-luvun puolivälissä kirjattiin Suomen perustuslakiin (1999/731) jokaiselle vähemmistölle oikeus omaan kielensä ja kulttuurinsa ylläpitämiseen sekä niiden kehittämiseen. (Räty 2002, 47–48; Saukkonen 2016, 80–82.)

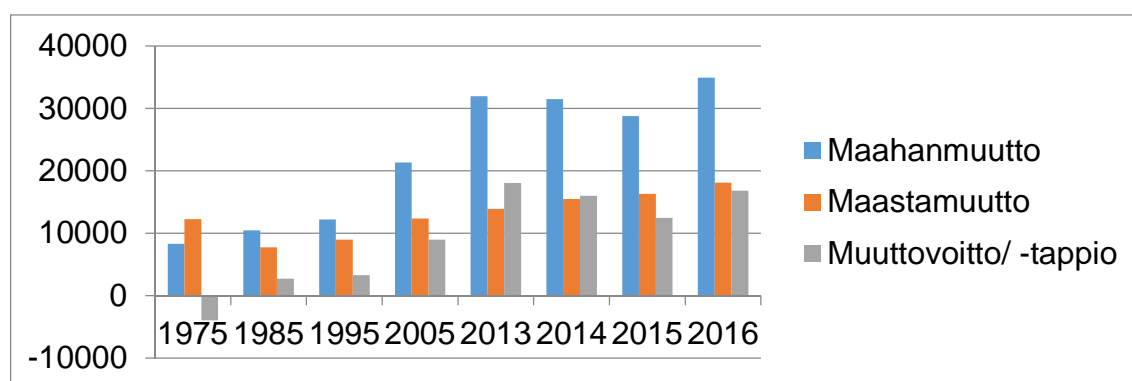
Mansikka (2017) uutisoi Helsingin Sanomissa, että Suomessa yleinen negatiivinen suhtautuminen maahanmuuttajiin on lisääntynyt vuosina 2015 ja 2016 maahan tulleiden pakolaisvirtojen mukana. Tuoreessa EU:n perusoikeusviraston FRA:n (2017) tutkimuksessa huomattiin, että Suomessa ulkomaalaiset kohtaavat syrjintää useammin, kuin monessa muussa Euroopan Unionin maassa. Poliisi-ammattikorkeakoulu (2016) teki samanlaisia huomioita viharikollisuusselvityksessään. Siinä huomattiin, että vihamielisyys kohdistui maahanmuuttajataustaisiin Suomen kansalaisiin eikä niinkään turvapaikanhakijoihin. Maahanmuuttajat ovat kokeneet syrjintää ja häirintää, kuten esimerkiksi loukkaavia ja uhkaavia eleitä tai kommentteja sekä sopimatonta tuijottamista julkisilla paikoilla. Tällainen haittaa maahanmuuttajan kotoutumista. Suomalaisten ennakkoluuloa ruokkii todennäköisesti vähäinen ymmärrys maahanmuuttajien kulttuuriin, eli kaksisuuntainen kotoutuminen ei toteudu, koska todellista kohtaamista näiden ryhmien välillä ei tapahdu.

Tarinateatterin kaksi tärkeintä elementtiä ovat draama ja tarina. Ne kummatkin ovat erinomaisia välineitä ennakkoluulojen purkamiselle, koska ne parantavat kulttuurista ymmärrystä ja auttaa kaksisuuntaisessa kotoutumisessa, joka tarkoittaa sitä, että maahanmuuttajan lisäksi huomioidaan myös kantaväestön kotoutuminen uudistuneeseen, monikulttuurisempaan ympäristöönsä. Nicholson (2014, 33) sanoo kirjassaan, että kaksi suurta teatterialan asiantuntijaa, B. Brecht (1898–1956) ja Boal ovat vahvistaneet tahoillaan, että teatraalisen etäännyttämisen

ansioista yleisö voi paremmin ymmärtää maailmaa. Tarinateatteri auttaa jäsentämään itselle vieraita ja ehkä siksi niin pelottavia asioita. Tarinallisuus lisää empatiaa ja antaa mahdollisuuden katsoa maailmaa toisesta näkökulmasta. Tarinoiden avulla tapahtumat tehdään helpommin käsitettäviksi, koska ihminen jäsentää ajatustaan mielikuviansa avulla. (Syrjälä 2010, 252; Itäranta 2017.)

3.2 Maahanmuutto Suomeen

Maahanmuutto Suomeen on ollut varsin vähäistä ja sitä on tapahtunut vasta lyhyen ajanjakson muihin länsieurooppalaisiin maihin verrattuna (Saukkonen 2013, 38). 1990-luvun alussa Presidentti Mauno Koiviston myötävaikutuksella entisen Neuvostoliiton alueella asuneet inkeriläiset määriteltiin paluumuuttajiksi ja heidän maahanmuutto lähti jyrkkään nousuun. Samaan aikaan myös Somalian ja entisen Jugoslavian alueelta saapui paljon turvapaikanhakijoita. Muista maista poiketen Suomeen ei tultu työn perässä, vaan humanitaarisista ja etnisistä syistä. Perhesiteisiin perustuva maahanmuutto oli Suomessa myös yleistä. Nämä erityispiirteet aiheuttivat työllistymiseen ja sitä myötä kotoutumiseen haasteita, koska yhteiskunnan palvelut eivät vastanneet maahanmuuttajien tarpeisiin riittävän hyvin. Varsinkin 90-luvun työttömyys vaikeutti maahanmuuttajien sosioekonomista asemaa ja kotoutumista. (Alitolppa-Niitamo & Söderling 2005, 7–8)

KUVIO 1.

Muuttoliike Suomessa vuosina 1975–2016 (Lähde: Tilastokeskus 2007; Tilastokeskus 2016d; Tilastokeskus 2016e; Tilastokeskus 2017).

Maahanmuutto Suomeen on lisääntynyt neljän vuosikymmenen aikana. Vielä 1970-luvulla muuttoliike oli Suomesta pois päin, mutta muuttui muuttovoittoiseksi 1980-luvun aikana. Vuonna 2013 muuttoliike taittui ja lähti hienoiseen laskuun, mutta uusien tilastojen mukaan lähti taas nousuun vuonna 2016. Maahanmuuttajia tuli silloin Suomeen lähes 3000 enemmän kuin vuonna 2013. Vuonna 2016 muuttovoitto suureni 16823 henkilöön, joka on yli 4000 enemmän kuin edellisenä vuonna. (Tilastokeskus 2016c; Tilastokeskus 2017). Maahanmuuttajilla on suurempi riski joutua ihmisoikeusloukkausten uhreiksi, koska he kuuluvat vähemmistöön ja erilainen kulttuuri synnyttää ennakkoluuloja tietämättömille. Demokratiassa enemmistön päätökset tulisivat suhteuttaa niin, ettei vähemmistöjen oikeuksia loukata. (Halonen 2000, 12.) Laki yhdenvertaisuudesta (2014/1325) sanoo, ettei syrjintää sallita missään muodossa ja Euroopan ihmisoikeussopimus (1999/63) takaa kaikille samat oikeudet ja vapaudet, syntyperästä, sukupuolesta, seksuaalisuudesta, uskonnosta tai kulttuurista riippumatta.

3.3 Kahden kulttuurin perheet

Perhe on ryhmä, jotka asuvat yhdessä ja heillä on tunneperäinen suhde toisiinsa. Se ei ole muuttumaton, vaan se uusiutuu arjen mukana. Euroopassa perhe terminä on muuttunut moninaisemmaksi ja vaihtelevammaksi, kuin mitä se on ennen ollut. (Enroos 2012, 71; Keurulainen 2014, 101; Rotkirch 2013, 6.) Ydinperhe, johon kuuluu isä ja äiti sekä lapset, on tavanmukaisin näkemys perheestä. Nykyään perhe voi olla myös sellainen, jossa lapset tai toinen vanhemmista puuttuu eikä nykyaikana ole mahdotonta, jos perheeseen kuuluukin useampi kasvatusvastuullinen tai perheenjäseniä asuu toisissa osoitteissa. Perhekäsitys on myös kulttuurisidonnainen, kun pohjoismaista ja Suomesta poiketen esimerkiksi Etelä-Euroopassa perheeseen kuuluu myös monesti isovanhemmat. (Järvinen ym. 2012, 24, 31; Viertola-Cavallari 2009, 33–34.)

Perheessä jokaisella on omanlainen suhde perheenjäseniinsä, mutta toisten perheenjäsenten suhteiden muutokset heijastuvat perheenjäsenten keskinäisiin suhteisiin. Sen lisäksi jokaisen oma suhdeverkostonsa perheen ulkopuolella vaikuttaa perheen sisäiseen toimintaan. Perhe muodostuu ihmisten ajatuksissa ja

teoissa yksiköksi, joka muuttuu elämäntilanteen mukana ja siksi on myös tärkeää, ettei perhekäsityksistä tehdä tiukkoja määritelmiä. (Järvinen ym. 2012, 24, 31; Enroos 2012, 71)

Suomessa asui vuonna 2016 noin 58100 perhettä, jossa toinen vanhemmista on ulkomaalaistaustainen. Näiden lisäksi Suomessa asuu noin 47200 ulkomaalaistaustaista perhettä. Ulkomaalaistaustaiseksi katsotaan Tilastokeskuksen (2016a; 2016b) mukaan ne henkilöt, joilla vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on ulkomaalaista syntyperää. (Alitolppa-Niitamo & Söderling 2005, 9; Saukkonen 2016, 86.)

3.4 Kaksisuuntainen kotoutuminen

Jokainen, ei ainoastaan maahanmuuttaja, joutuu mukautumaan elinympäristöönsä. Muutto esimerkiksi maalta kaupunkiin tai päinvastoin, voi lamauttaa ihmisen ja vieraannuttaa hänet ympäristöstään. Muuttajalla, jolla on kypsä kulttuurinen identiteetti, kotoutumisen merkitys korostuu. Suotuisissa olosuhteissa kotoutuminen tapahtuu luonnollisesti ja kotoutumisen tulisi olla esteitä poistava aktiivinen prosessi, joka luo maahanmuuttajalle kokemuksen pysyvyydestä ja näin myös motivoisi häntä. (Työministeriö 2005, 5–7.) Vuonna 1999 voimaan astunut laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) sanoo, että kotoutuminen on vuorovaikutteista kehitystä maahanmuuttajan ja yhteiskunnan välillä. Laki määrittelee viranomaisille kotouttamistoimenpiteet, jotka mahdollistavat maahanmuuttajan osallistumisen työelämäänsä ja muuhun yhteiskunnan toimintaan sekä samalla ylläpitää omaa kieltään ja kulttuuriaan. (Räty 2002, 135.)

Eriarvoiseen asemaan joutuvalle taataan positiivisella erityiskohtelulla toimet, jotka edistävät esimerkiksi tiedot ja palvelut helpommin saavutettavaksi, kuten esimerkiksi selkokieliset aineistot eri ihmisryhmille ja esteetön pääsy rakennuksiin. Myös omakielisen opetuksen järjestäminen ja työllistymisen helpottaminen kuuluvat positiiviseen erityiskohteluun. Näillä toimilla on tarkoitus edistää vähemmistön asemaa, joka taas parantaa esimerkiksi maahan muuttajan kotoutumista. (Kerckänen & Saastamoinen 2013, 32.)

Lastensuojelulaissa (417/2007) sanotaan, että yhteiskunnan tulee edistää ja turvata lapsen kasvu muun muassa tukemalla vanhempia tai muita vastuuhenkilöitä kasvatusta- ja huolenpitotehtävässään. Kahden kulttuurin perheissä tapahtuu luontaisesti kaksisuuntaista kotoutumista, koska kahden kulttuurin kohtaaminen luo siihen oman kasvualustan. Ilman tukea voi kuitenkin syntyä myös yhteentörmäyksiä, joihin tarvitaan erityisosaamista. Perhebarometri 2012:ssa sanotaan, että Suomessa kahden kulttuurin perheissä on hieman enemmän riitoja, kuin kansainvälisissä perheissä ja etenkin afrikkalaisen kanssa avioliitossa elävät ovat kokeneet enemmän ristiriitoja lastenkasvatuksessa. (Kerkkänen & Saastamoinen 2013, 35).

Familiassa työskennellään erityisesti kahden kulttuurin perheiden kaksisuuntaisen kotoutumisen ja arjessa selviytymisen tukemiseksi, kuten esimerkiksi suomenkielen kieliopintojen järjestämisessä ja vertaistuen tarjoamisessa. Familian yksi tavoite onkin vaikuttaa ihmisten asenteisiin ja muuttaa se positiiviseksi energiaksi ja voimavaraksi. (Familia 2016.)

4 YHTEISTYÖTAHOT

4.1 Familia - yhdessä maailmassa

Familia on voittoa tavoittamaton ja uskonnollisesti riippumaton kulttuurien moninaisuutta ajava yhdistys, jonka toiminnan tavoitteena on tuoda yhteen ihmisiä riippumatta heidän syntymäpaikastaan, kielestään tai kulttuuritaustastaan. Se on Ystävyysseurojen liiton ja Kepan, eli Kehitysyhteistyön Palvelukeskuksen jäsen ja sen toimintaa tuetaan muun muassa Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselta (STEA) ja Helsingin kaupungilta saatavilla vuosittaisilla toimintatavoilla. Familia perustettiin vuonna 1988 ajamaan ethosta, että yhdessä olemalla, tekemällä ja asioihin vaikuttamalla tulevat kaikki tutuiksi keskenään. Ethoksella tarkoitan tässä moraalista ilmapiiriä mikä toiminnalla luodaan Familian kävijöiden ja työntekijöiden kesken. Yhdistyksen toiminta on tarkoitettu kaikille Suomessa asuville ihmisille, jotka ovat kiinnostuneita monikulttuurisesta toiminnasta. (Familia 2016.)

Familiassa järjestetään tilaisuuksia monipuolisesti kuten suomen kielen kursseja ja keskusteluryhmiä eritasoisille opiskelijoille kuin myös luentoja, koulutuksia, infotilaisuuksia ja aikuisten harrastustoimintaa sekä lasten- ja perhekerhoja, äiti & vauva -ryhmiä ja vanhempainvalmennusta. Yhdistys tiedottaa aktiivisesti ja tekee vaikuttamistyötä eri viranomaisaloille tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi. He pyrkivät vaikuttamaan eri aloilla ja vaikuttamistyöllä siihen, että eri syistä maahan muuttaneet ihmiset ja kahden kulttuurin perheiden jäsenet tulevat kohdelluksi yhdenvertaisesti muiden suomalaisten rinnalla, niin lakeja säädettäessä, palveluita suunniteltaessa kuin päivittäisessä arjessa. (Familia 2016.)

Suoritin Familiassa sosionomiopintoni viimeisen työharjoittelun ja sain samalla mahdollisuuden järjestää opinnäytetyöhöni liittyvän tarinateatteriesityksen heidän kävijöilleen. Markkinoin esitystä Familian tiloissa Kotolassa ja Kannelmäen perhekerhossa, joka toimii Kannelmäen Nuorisotalossa keskiviikkoisin. Opinto-
harjoittelun aikana tutustuin kävijöihin, joita opastin ja ohjasin heidän ongelmis-

saan. Vastasin kaksi kertaa viikossa yhdessä muiden harjoittelijoiden kanssa lapsista, joiden vanhemmat olivat opiskelemassa suomen kieltä Familiassa. Tärkein tehtäväni oli olla kävijöiden tukena jos he sitä tarvitsivat. Joskus opastin heitä työn- tai asunnon haussa. Opastin ja ohjasin heitä tekemään erilaisia lomakkeita kuten esimerkiksi päivähoitoon menevän lapsen kyselylomakkeen täytössä. Toisinaan istuin vain heidän seurassaan ja tarjosin keskusteluseuraa teen tai kahvin äärellä.

4.2 Tarinateatteri Kapriisi

Tarinateatteri Kapriisi on vuonna 2000 perustettu voittoa tavoittamaton rekisteröity yhdistys, joka on verkostoitunut valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tarinateatteritoimijoihin. Tarinateatteri Kapriisi esittää tarinateatteria erilaisissa tapahtumissa, kuten yritysten kehitys- ja koulutus- sekä yksityistilaisuuksissa. Esitykset perustuvat innovatiivisuuden ja vuorovaikutuksen kehittämiseen yhteisöissä, joissa tarinat kumpuavat yleisön omista kertomuksista niin organisaation sisältä kuin henkilökohtaisista asioista. Keskiössä on yleisön kuunteleminen ja kertomusten kunnioittaminen. (Tarinateatteri Kapriisi iaa.)

Yhteistyö Tarinateatteri Kapriisin kanssa alkoi, kun otin heihin yhteyttä heidän kotisivullaan olevan yhteydenottopyynnön linkin alta. Lähetin heille ideapaperini ja he kiinnostuivat aiheestani. Kun suunnitelmani oli valmis, toimitin sen heille ja sovimme yhdessä sähköpostin välityksellä raamit esitykselle. Kerroin heille, että koska suoritan lastentarhanopettajan pätevyyttä, tarvitsen yleisön tarinoita alle kouluikäisten vanhemmilta. Itse esitys sovittiin vasta, kun olin työharjoittelussa, koska tilojen varaus oli vuoden vaihteen jälkeen vasta alkanut. Sovimme, että vastuu itse tilaisuuden järjestämisestä kuuluu minulle ja he tulevat kutsustani esiintymään sovittuun aikaan ja paikkaan.

5 OPINNÄYTETYÖN RAKENTAMINEN

Kesällä 2016 etsin opinnäytetyöhön osallistujia levittämällä julisteita Vallila-Hermannin lähialueen, leikkipuistojen ja kirjastojen ilmoitustauluille. Lisäksi lähetin julisteita eri yhteistyötahojen, kuten muun muassa MonikaNaisten ja Familian ilmoitustauluille. Samaisen kesän aikana tutustuin lähdemateriaaliin ja sen pohjalta ryhdyin tekemään opinnäytetyösuunnitelmaa. Familian kanssa yhteistyö alkoi syksyllä 2016, kun kävin Kannelmäen nuorisotalolla keskiviikkoisin kokoontuvassa perhekerhossa säännöllisesti. Tammikuussa 2017 sain mahdollisuuden tehdä työharjoittelun Familiassa ja samalla sain tilaisuuden toteuttaa siellä myös opinnäytetyöni samaan aikaan. Kuitenkin itse opinnäytetyöraportti oli tauolla harjoittelun ajan paitsi oppimispäiväkirjan osalta. Harjoittelun aikana keskityin tutustumaan kävijöihin ja antamaan heille mahdollisimman paljon etukäteen tietoa tulevasta opinnäytetyöstä, jotta he kiinnostuisivat ja tulisivat paikalle. Sosionomi lastentarhanopettajan pätevyys edellytti kohdeyleisön rajaamista erityisesti alle kouluikäisten lasten vanhempiin, mutta yleisön niukkuuden vuoksi järjestin tapahtuman kaikille avoimeksi.

5.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymys

Ihminen tarvitsee tukea läpi elämän toisista ihmisistä. Maahan muuttaneella on erityinen tarve löytää paikka vieraassa maassa ja sen tueksi tarvitaan toimia joita kutsutaan kotouttamiseksi. Itse haluan puhua opinnäytetyössäni kotoutumisesta, joka lähtee enemmän ihmisen subjektiivisesta tarpeesta, kun on saapunut vieraaseen maahan. Opinnäytetyöni tutkimuskysymys on kuinka tarinateatteri menetelmänä lisää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaksisuuntaisen kotoutumisen tukena? Se on toiminnallinen tutkimus jonka, jossa käytetään tarinateatteria väliinään kaksisuuntaiseen kotoutumiseen, jolloin maahanmuuttajan lisäksi myös suomalaisten sopeutuminen uuteen monikulttuurisempaan tilanteeseen huomioidaan ja ymmärrys syntyy vuorovaikutuksen kautta. Kaksi tärkeää elementtiä työssäni oli osallisuus ja yhteisöllisyys. Pää tarkoitus olikin antaa yleisölle mahdollisuus vaikuttaa tapahtumaan tarinoillaan omasta elämästä ja kokemuksista.

Yhteisöllisyys syntyi luonnollisena osana tilaisuutta, kun ihmiset jakoivat kokemuksiaan vertaisryhmässä.

5.2 Opinnäytetyön menetelmät

Tarinateatteriesityksessä teatterialan puoliammatillaiset esittivät kohdeyleisön tarinoita. Jokainen osallistuja sai itse vaikuttaa tapahtumaan ja päättää itse tarinansa aiheen. Osallistuin tarinateatteriesitykseen yleisönä yleisön joukossa ja keräsin aineiston menetelmällä, jota kutsutaan osallistuvaksi havainnoinniksi. Halusin toteuttaa oman opinnäytetyöni samanaikaisesti osallistumalla ja havainnoimalla, jotta voin käyttää omaa persoonaani keskeisempänä työvälineenä. Tällaisessa ihmisen ja tutkijan kaksoisroolissa omilla asenteillani ja käytökselläni on suuri rooli, jotta pystyn varmistamaan, että tutkimustuloksesta tulisi mahdollisimman autenttinen ja luonnollinen sen hetken totuuteen pohjautuva vuorovaikutuksellinen tapahtuma (Grönfors 2010, 155). Tavoitteena oli saada yhteys yleisöön ja olla osana kokemusta, jossa jokaisen omakohtainen tulkinta on osana laajempaa kokonaisuutta. Opinnäytetyössäni oli viitteitä tällaisesta etnografisesta lähestymistavasta ja Lappalainen (2012, 411–412) täsmentää, että näin huomio kiinnittyy pääasiassa ihmisen sosiaaliseen toimintaan ja heitä tarkastellaan yhteisön jäsenenä, jolloin yleisön keskinäinen vuorovaikutus on avainasemassa.

5.3 Tarinateatteri - toteutus

Esityspäivänä lauantaina 18.2.2017 oli poikkeuksellisen aurinkoinen talvipäivä. Yleisö saapui paikalle kello yhdentoista aikaan. Aluksi oli ruokatarjoilu, jonka olin valmistellut yhdessä poikani ja ystäväni kanssa. Monet katsojista olivat Familian säännöllisiä kävijöitä, mutta eivät tunteneet toisiaan, koska osallistuivat toimintaan omien mielenkiintonsa mukaan eri päivinä. Mainostin tilaisuutta aina, kun tapasin eri ryhmiä, kuten suomen kielen opiskelijoita, äiti & lapsi -kerholaisia tai avoimessa toiminnassa kävijöitä työharjoitteluni aikana.

Tarinateatteri Kapriisin esiintyjän saapuivat paikalle lämmittelemään ja järjestelmään tilaa käyttötarkoitukseen sopivaksi. Katsomo sisustettiin tilaan puolikaaren muotoiseksi, jolloin esiintyjille jäi hyvin toimiva ja yleisölle esteettömästi näkyvä esiintymislava. Videokameroita oli kaksi. Toinen kamera oli sijoitettu kuvaamaan esiintymislavaa ilman kuvaajaa ja toista käsitteli lankoni yleisön takaa. Lisäksi suomen kieltä opiskeleva Familian harjoittelija otti omalla järjestelmäkamerallaan kuvia tapahtumasta. Tarinateatteriesitys alkoi kello yksi iltapäivällä ja sain jokaiselta osallistujalta kirjallisen suostumuksen esityksen kuvaamiseen.

5.4 Aineiston kerääminen ja analysointi

Aineisto kerättiin kahdella videokameralla, yhdellä järjestelmäkameralla ja pidin kirjaa havainnoinnistani esityksen aikana. Videokuvamateriaalin epäonnistuttua, käytin aineiston keräämiseen ääninauhaa, josta litteroin haastateltavien tarinat kuusi (6) sivua ja käytin omia muistiinpanoja tilanteiden kuvaamisessa. Litteroinnissa käsittelin yleisön kertomukset sanatarkasti kuitenkin huomioimatta taukoja ja katkoja. Ohjaajan kommentteja käytin ainoastaan vain kokonaiskuvan koostamisessa ja jos haastateltavan oma puhe ei kuulunut riittävän selvästi nauhallalla. Litteroidusta tekstistä lähdin muokkaamaan itse tapahtumakuvausta, johon yritin saada mukaan tilaisuuden tunnelman. Tällainen on vaikeaa, koska jokainen tapahtuma on omanlainen ja tunnelma on vaikeasti kuvattavissa ilman kuvallista materiaalia. Teemoittelu tapahtui ensin kronologisessa järjestyksessä, mutta satumalta myös aiheet menivät teemojen mukaan samalla tavalla. Ensin aiheena oli perhe ja siitä kehkeytyikin mukava tarinoiden ketju, joka kantoi tarinasta toiseen. Toisena tuli lasten vuoro kertoa tarinansa ja samaan yhteyteen sain hienosti myös lapsiyleisön tunnelmia esityksestä. Kolmantena tuli aiheeksi kahden kulttuurin kohtaaminen ja koen, että siinä pureuduttiin kaksisuuntaisen kotoutumiseen.

6. TARINATEATTERIESITYS JA TULOKSET

Yleisöä oli tullut paikalle kiitettävästi. Aikuisia oli yhteensä neljätoista, joista miehiä oli kaksi ja sen lisäksi vanhempiansa mukana tuli yhteensä kuusi alle kouluikäistä lasta, joista kaksi oli poikia.

Maat	Naiset	Miehet	Aikuisia	Tytöt	Pojat	Lapsia
Brasilia		1				
Intia	1					
Japani	1					
Kroatia	1					
Meksiko	3	1				
Suomi	6			4	2	
Yhteensä	12	2	14	4	2	6

KUVIO 2.

Osallistujien määrä tarinateatteritapahtumaan 18.2.2017 ryhmiteltynä syntymämaan ja sukupuolen mukaan.

6.1 Tarinateatteriesitys

Tapahtuma aloitettiin alkulämmittelyllä, jolloin yleisöstä nousseiden tunnelmia kuvaavien, kuten kylmä, kylmä ja kuuma -sanojen sekä toteamuksen ”On mahdollavaa olla täällä!” -pohjalta tehtiin ensimmäinen kohtaus liikkuva patsas -tekniikalla. Liikkuva patsas on improvisaatio -tekniikka, jossa kertojan tunnetilaa esitetään liikkeen ja äänen avulla. Jokainen esiintyjä tuo tunteesta oman näkökannan esitykseen. Esityksessä tekniikkaa käytettiin varioiden, koska tunnelmia tuli koko yleisöltä eikä vain yhdeltä kertojalta. (Tarinatatteri Wiki, iaa.)

Tarinatatterin teemaksi oli sovittu ennen esitystä perhe ja sen merkitys. Aluksi perheestä keskusteltiin aivan yleisesti, jolloin yleisöstä nousi sanoja rakkaus ja luottamus sekä lapsi, isä ja äiti, mutta myös sen, että perhe voi olla lähellä tai

kaukana. Yksi katsoja ehdotti myös sotkua ja esitys luotiin näiden sanojen ympärille kuoro -tekniikalla, jossa esitetään eri näkökulmia esiin tulleista asioista. Tarkoitus on että esiintyjät varioivat toisiaan ja saavat luotua tunnelman, että esiintyjät toimivat kuorossa. (Tarinateatteri Wiki, iaa.)

Yleisöstä yksi vuorollaan kertoi tarinan, josta tehtiin esitys käyttäen erilaisia improvisaatiotekniikoita ja jokaisen esityksen jälkeen ohjaaja varmisti kertojalta, että tarina oli esitetty oikein. Alussa tarinat kehittyivät ketjureaktiomaisesti niin, että edellinen tarina antoi ajatuksia seuraavalle kertojalle. Esimerkiksi eräs yksinhuoltajaäiti tunsikin kuinka edellinen esitys kosketti häntä ja kertoi, että tunsikin sydämessään kuinka paljon perhe merkitsee hänelle. Tarinasta esiintyjät muodostivat liikkuva patsas -esityksen, joka taas herätti eräessä toisessa naishenkilössä nostalgiset kokemukset omasta lapsuudestaan, jolloin perheen kanssa vietettiin enemmän aikaa esimerkiksi lomaillessa. Kertoja valitsi yhden esiintyjistä esittämään itseään ja kohtaus esitettiin improvisaationa, eli spontaanisti esitettynä kohtauksena. Tarinankertoja erityisesti ilahtui siitä, että esitykseen tuli sattumalta mukaan ruokahetki. Hän koki sen tärkeäksi osaksi muistoaan, vaikka ei ollut siitä itse maininnut tarinassaan.

6.2 Lapset tarinateatterin kertojina ja katsojina

Tarinateatteritapahtumassa oli myös mukana kuusi lasta vanhempansa seurassa. Nuorin lapsista oli seitsemän kuukautta ja vanhin oli viisi vuotta vanha. Myös lapsilta pyydettiin esityksiin aiheita ja eräs viisivuotias tyttö kertoi, että he ovat menossa perheen kanssa esityksen jälkeen uimahalliin uimaan. Tarina esitettiin liikkuvana patsaana. Toinen tyttö, kolmevuotias halusi nähdä esityksen linnusta joka söi omenaa, mutta pudotti sen ja sanoi: ”heippa omena”. Tytön äiti kertoi tarinan tytön puolesta, koska hän suostui kertomaan tarinan vain äidilleen. Tämä esitys esitettiin improvisaatiotarinaan. Esitysten loputtua kummatkin tytöt reagoivat välittelevästi ohjaajan lähestymisyrittäisiin. Vanhempi käänsi katseen seinään päin ja nuorempi peitti katseensa äidin syliin. Ehkä esityksistä aiheutunut yleisön nauru nolotti ja hämmensi tyttöjä.

Yleisössä ollut kaksivuotias poika keksi lähteä hakemaan leluja kesken esityksen. Ensin hän toi tilaan yksittäisiä leluja, mutta lopulta hän oli tuonut sinne lähes kaikki olemassa olevat lelut laatikkoineen. Lopuksi hän raahasi vielä ison liikennematon, jonka ryhtyi levittämään esiintymislavalle. Näin hän oli tottunut, että tehdään aina niinä päivinä, kun hän tuli Familiaan hoitoon äidin opiskellessa suomen kieltä. Voi tietenkin olla, että nuori herra oli vain kyllästynyt esitykseen ja kaipasi itselleen leluja virikkeiksi. Nuorimmainen, seitsemän kuukautta vanha poika taas tapitti esitystä lähes koko esityksen ajan mielenkiinnolla, mutta joutui lopulta väsymyksestä rattaisiin nukkumaan.

6.3 Kahden kulttuurin kohtaaminen

Ohjaaja kehotti katsojia keskustelemaan vierustoverinsa kanssa siitä, kun perheessä kohtaavat kaksi erilaista kulttuuria ja mitä se tuo tullessaan? Yksi nainen piti haasteena erilaisten kulttuurien kohtaamista esimerkiksi meksikolaisten ja suomalaisten välillä, koska he ovat luonteeltaan niin erilaisia. Hän myös kertoi, että erot uskontojen välillä voi aiheuttaa ristiriitoja, koska toinen uskonto on vapaampi kuin toinen. Hän koki, että ristiriitaa voi aiheuttaa se, liitetäänkö lapset toisen vanhemman seurakuntaan tai jopa se, jos toinen ei halua uskontoa ollenkaan. Tarina esitettiin kohtaamisena, jossa kaksi näyttelijää kohtaa toisensa ja tekevät kohtauksen improvisoiden, mutta ohjaajan antamalla rajauksella, jotka olivat tässä kohtauksessa näkemykset eri uskonnoista sekä kuinka yhdelle ihmiselle rajat ja selkeät asiat ovat tärkeitä, mutta toiselle ihmiselle tärkeintä on vapaus. Kertojalle tehtiin vielä toinen tarinateatteriesitys ensimmäisestä tarinasta syntyneestä oivalluksesta:

...me esitetään ehkä enemmän tunteita mitä meillä on ja haluamme esittää kaikille... antaa kaikille rakkautta ja iloa ja semmosia, mutta ehkä toinen kulttuuri on semmoinen, että ehkä vähän ujo...

Tämä esitettiin ristiriitapari -tekniikalla, jossa näyttelijät pareittain esittivät pariskuntia, jotka halusivat samaa, mutta reagoivat tilanteisiin eri tavalla. Esimerkiksi, kun toinen halusi rakastaa ja olla hellä avoimesti, niin vastapuoli halusi läheisyyttä vain salaa ja ihmisiltä piilossa.

Eräs tarina käsiteltiin englanninkielellä. Nuori nainen kertoi hämmentyneensä reaktiosta, jonka hänen ystävänsä sai hänen antamista ystävänpäiväkukista. Kertoja oli vain halunnut ilahduttaa ystäväänsä, mutta kukkien vastaanottaja oli ottanut asian paljon totisemmin, kuin oli tarkoitus. Kertoja epäili, että erot kulttuurissa aiheutti sekaannuksen. Tarina esitettiin vapaana improvisaationa, kuten myös viimeinen esitys, joka syntyi erään naisen tarinasta, kun hän välillä muualla asuessaan, koki vaikeaksi pitää yllä suomen kielen taitoaan. Hän oli useaan otteeseen olettanut joitakin vaaleita ihmisiä suomalaisiksi, mutta poika oli aina estänyt häntä menemästä juttelemaan heidän kanssaan. Kerran kotimaassaan ollessaan ilman poikaansa, hän rohkaistui kysymään eräiltä ihmisiltä ovatko he suomalaisia? Hänen pettymyksekseen he olivatkin norjalaisia.

...se on minun ongelma. Kun minä en ole Suomessa, kenen kanssa minä puhun suomea?

6.4 Tulokset

Esitys kesti kokonaisuudessaan tunnin ja yleisö reagoi esityksen aikana innokkaan aktiivisesti. Esityksen jälkeen ihmiset juttelivat keskenään tuttavallisesti, vaikka monet eivät tunteneet toisiaan ennestään. Esiintyjät jäivät nauttimaan esityksen jälkeen ruokatarjoilusta ja saivat yleisöltä suoraa palautetta herkuttelun lomassa. Palautteen keräsin yleisöltä paikan päällä suullisesti, jotka kirjasin ylös. Neljään yleisöstä olin yhteydessä puhelimitse ja kuudelle henkilölle lähetin myöhemmin kirjallisen kyselyn, alla olevin kysymyksin:

1. Osaatteko sanoa näin yli vuoden jälkeen mitä ajatuksia esitys teissä herätti?
2. Oliko joku asia, joka yllätti teidät?
3. Olitteko aiemmin nähneet/ tehneet tarinateatteria?
4. Oliko joku asia mikä jäi askarruttamaan teitä?

Palautteeseen vastasi yhteensä viisi ihmistä. Moni kertoi olevansa yllättynyt kuinka esiintyjät onnistuivat löytämään oleellimmat pääkohdat kustakin tarinasta ja kannattelivat esityksessä intensiivisesti mukana alusta loppuun asti. Yleisöstä oli ilahduttavaa se kuinka onnistuneesti näyttelijät lähtivät improvisoiden toteuttamaan toisten muistoja, tunteita ja ajatuksia. Heille kokemus oli ainutlaatuinen, koska kukaan vastaajista ei ollut aiemmin osallistunut tarinateatteriesitykseen. Yleisöltä saatujen palautteiden pohjalta voin todeta, että ihmisten kokemus tarinateatterista oli yhteisöllinen ja osallisuuteen kannustava. Tarinateatterin erityisyys verrattuna muihin draamallisiin toteutuksiin, kuten esimerkiksi improvisaatioteatteriin nousikin siitä, että yleisöllä oli esityksessä päärooli tarinoiden kertojina.

Ihminen käsittelee tunteitaan sisäisten, eli introspektion ja ulkoisten aistihavaintojensa avulla. Nykyään tunnetta pidetään yhtenä tiedon muotona ja tunteet kuuluvat luontaisesti taiteen luomiseen ja kokemiseen. Taide auttaa herkistymään ja ymmärtämään omia inhimillisiä tunteitaan. (Mehto 2008, 37.) Monen katsojan mielestä yllättävintä esityksessä oli voimakas tunnelataus, jonka tarinat itsessään herätti. Eräs yleisöstä ihmetteli miten esitys, jossa ei käytetä sanoja, voi nostaa niin vahvat tunteet esille? Toinen katsoja liikuttui oman tarinan yhteydessä siihen, kuinka huomasi kaipaavansa läheisyyttä ja sai hänet ajattelemaan elämäntilannettaan uudesta näkökulmasta. Yksi katsoja taas rohkaistui hakemaan kouluun ja pyysi minulta siihen apua. Mielestäni näissä esimerkeissä oli selviä merkkejä myös reflektion ja emansipaation toteutumisessa heidän omista ajatuksistaan vastata tulevaisuuden haasteisiin ehkä uudella tavalla.

Ihmiset näkevät asiat omakohtaisten kokemusten ja elämänkatsomusten kautta, joten he kiinnittävät huomiota eri asioihin (Mehto, 2008, 43). Kahden kulttuurin kohtaaminen sai katsojat löytämään asioista monia eri puolia. Yksi katsoja huomioi, että vaikka ihmiset ovat erilaisia, löytyy yhtymäkohtia ja samankaltaisuutta enemmän kuin aluksi olettaa. Toinen taas reflektoi omia asenteitaan ja huomasi kuinka jäyhästi me suomalaiset käyttäydymme ja kuinka se voi vaikeuttaa toisen ymmärtämistä.

Karikoidusti esitetyt vastakkainasettelut kahden kulttuurin kohtaamisissa, sai minut huomaamaan kuinka haastavaa se voi joskus olla ja herätti ajattelemaan sitä syvällisemmin toisen osapuolen kannalta.

Tarinateatterin tarinallisuus avaa yksilöiden kertomukset metaforan kautta yhteiseksi kokemukseksi (Ketonen 2008, 48). Esityksen jälkeen havainnoin, että ilmapiiri oli yhteisöllinen ja koin, että kulttuurinen vastakkainasettelu oli vähentynyt. Uskon, että tarinateatteritapahtuma oli rikkonut raja-aitoja eri kulttuurien kesken ja lisäsi Familian jäsenten sitoutumista järjestön toimintaan riippumatta siitä, minkä kulttuurin edustaja sitä oli järjestämässä. Monet esityksessä olleet ystävytyivät keskenään ja uskaltoutuivat tulla erilaisiin tapahtumiin. Esimerkiksi muutaman osallistujan tapasin seuraavalla viikolla latinalaisten aamiaiskerhossa, jossa heitä en ollut aiemmin tavannut. Yhteenvetona voinkin sanoa, että monelle tarinateatteri oli avannut uusia näkökulmia, joten mielestäni se osoittaa, että yleisö reflektoi toimintaansa ja ajatuksiaan luontaisesti esitystä katsoessaan, vaikka ei ollut itse tarinankertoja. Mielestäni tämä osoittaa myös sen, että yhteisöllisyys toteutui odotetulla tavalla, kun ihmiset jakoivat kokemuksiaan ryhmässä.

7 POHDINTA

7.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tarinateatterin jälkimainingissa ihmiset olivat vapautuneita ja selvästi nähtävissä yhteisöllisyyttä heidän kesken. Erikseen tulleet ihmiset hakeutuivat toisenlaisiin ryhmiin esityksen jälkeen, kuin ennen esitystä. Myös lapset leikkivät myöhemmin vapautuneemmin keskenään ja kaksi lasta oli muutenkin hyvin innokkaassa osassa juhlasalin siivous- ja järjestelytyöissä. Huomasin myös, että monelle ihmiselle tapahtui selvä muutos asenteissa ja toiminnoissa esityksen jälkeen pidemmällä aikavälillä. Oma näkemykseni on, että muutoksen ei tarvitse olla iso, ettei tulos olisi ollut nähtävissä. Uskon, että esityksessä syntyi dialogia ja ihmisten tarinoiden ja esiintyjien kesken. Monet aktivoituvat niin, että kävivät Familiassa useammin ja osallistuivat toimintaa innokkaammin. Esimerkiksi japanilainen tuli espanjaa puhuvien toimintaan mukaan, koska oli tutustunut heihin tarinateatteritapahtumassa ja eräs äiti tuli tervehtimään meitä vaikka itse äiti-lapsi-kerhoa ei sinä päivänä ollutkaan. Näin olisi voinut tapahtua muutenkin, koska kaikki Familian toiminnoissa vahvasti osallistujien aktivointia. Moneen osallistujista sain jo ennen esitystä luottamuksellisen suhteen, mutta mielestäni luottamussuhde syveni tarinateatteriesityksen jälkeen.

Opinnäytetyöni perustui täysin yleisön vapaaehtoisuuteen ja tilaisuus oli järjestetty vastaamaan yleisön tarpeita ja intressejä. Jokainen osallistuja allekirjoitti suostumuslomakkeen videoinnista. Yleisö sai osallistua tarinateatteriesitykseen omien voimavarojensa mukaan yhdenvartaisena toimijana. Heillä oli mahdollisuus kokea yhteisöllisyyttä sekä ilmaista tunteitaan ja mielipiteitään vapaasti. Esityksessä päätarkoitus oli löytää keinot kaksisuuntaiseen kotoutumiseen niin syrjinnän vastustamisen kuin erilaisuuden hyväksymisen kautta.

Toimintatutkimus ei Kuulan (1999) mukaan täytä akateemisen tutkimuksen määrittelyä täydellisesti, mutta se on sosiaalisesti hyväksyttävämpi tapa tehdä tutkimusta, kun tutkittava on itse mukana muutostyössä. Toimintatutkimus eroaa kehittämistutkimuksessa vain vähän. Oleellinen ero on siinä, että tutkija on mukana

kehittämiskohteen toiminnassa. Parhaiten toimintatutkimus toimii, kun kohteena on ryhmä ja sen toiminta tai toiminnan kehittäminen. (Kananen 2012, 40–41.)

Tarinateatterisessio opinnäytetyönä oli ehkä liian ohut eikä kannattele tutkimukset laatimia lainalaisuuksia, mutta tapahtumana se antoi yleisölleen positiivisia kokemuksia ja jokainen sai omille ajatuksilleen erilaisen muodon käsitellä asiaa. Jokaiselle katsojalle syntyi tapahtuneesta individuaalinen, omakohtainen kokemus ja niin myös minulle. Fenomenologisen ajattelutavan mukaan ihminen on yksilö, mutta on lähtökohdaltaan yhteisöllinen. Ihminen toimii kulttuurisidonnaisesti, eli kokee oman kulttuurinsa kasvattamassa arvomaailmassa. Tutkimuksellisessa mielessä ihmisten erilaisuus on kiinnostavaa ja sillä on merkitystä. (Laine 2001, 26–29.) Löysin opinnäytetyöstäni viitteitä fenomenologiseen tutkimukseen, joka on paikallista ja yksittäiseen suuntautuvaa eikä sillä ole tarkoitus löytää ihmisistä samakaltaisuutta, vaan ymmärtää tutkittavasta asiasta sen hetkistä totuutta. Voi siis sanoa, että tapahtumasta syntyi reflektiivinen ja osallistava kokemus, jonka anti ei ollut ylevää tietoa, vaan ryhmän yhteistä tietoa silloisesta hetkestä.

7.2 Oma ammatillinen kasvu

Sosionomin opinnoissa tutustuin erilaisiin työ- ja toimintaympäristöihin eri työharjoittelujen aikana. Jokaisessa harjoittelussa huomasin, että maahanmuuttajien asema oli heikompi kuin muiden. Jo se ettei ollut yhteistä kieltä, vaikeutti asioiden hoitoa, vaikka tulkkipalveluita on saatavilla. Suomessa vallalla olevat lomake- ja byrokratiasokkelot esimerkiksi työn, asunnon tai toimentulotuen hakemisessa, aiheuttavat jo kantaväestössä epävarmuutta, joten maahan muuttaneilla kynnyks on vielä korkeampi. Huomasin myös, että vaikka maahanmuuttajien palveluita ja kotoittamistoimenpiteitä on kehitetty, itse ihminen tarvitsee kotoutumiseen myös henkistä kapasiteettia, joka luodaan luottamuksen ja ymmärryksen kautta. Näihin maahan muuttaneiden kotiutumiseen ja voimauttamiseen käytettäviä välineitä halusin opinnäytetyölläni kehittää ja näistä valitsin tarinateatterin, koska olin itse sitä tehnyt ja nähnyt sen toimivan.

Syrjälä (2010, 257) sanoo työssään, että aloitteleva tutkija voi joutua helposti umpikujaan erilaisten käsitteiden ja metodien sekä teoreettisten suuntausten kanssa. Hän neuvoo, että tärkeintä on keskittyä olennaiseen ja käyttää valitsemiin käsitteitä johdonmukaisesti. Itselleni olikin vaikeaa erottaa eri käsitysten sokkeloista ne tärkeimmät opinnäytetyötäni parhaiten kuvaavat käsitteet. Lopullisesta asiasanastosta pois jäänyt tarinallisuus, eli narratiivisuus onkin oman opinnäytetyöni yksi tärkeimmistä elementeistä, jonka toivon näkyvän tehtävässäni niin teoreettisesti kuvattuna kuin myös itse esityksen kuvaamisessa. Itse viitekehyyksi en sitä kuitenkaan nostanut, koska se kuuluu niin luonnollisena osana itse tarinateatteriin.

Alun perin opinnäytetyöni piti toteutua toiminnallisena opinnäytetyönä josta olisin tehnyt videon, mutta olosuhteiden muutoksesta ja materiaalin puuttumisen johdosta jouduin muuttamaan opinnäytetyötä enemmän tutkimuksellisemmaksi, kuin olisin halunnut. Olemassa olevalla materiaalilla oli kuitenkin mahdoton tehdä laaja-alaista ja kattavaa tutkimusta eikä voima- ja rahalliset varat olisi riittäneet esityksen uusimiseen, vaikka välillä jopa sitä suunnittelin.

Oman ammatillinen suuntaukseni toivon vievän työyhteisöön missä voin käyttää näitä tietoja ja taitoja asiakkaan voimavarojen tukemisessa. Uskon, että sosiaalialan työntekijänä tulee teorian ja lakien lisäksi myös kyetä dialogiin ja tasa-arvoiseen vuorovaikutukseen asiakkaan kanssa. Olen vakuuttunut siitä, että draamallisten menetelmien käyttö luo hyvän kasvualustan osallisuuden ja yhteisöllisyyden tukemisessa ja tuo näitä voimavaroja niin asiakkaalle kuin heidän kanssaan työskenteleville. Itse olen saanut palautetta eri harjoitteluissa ja opinnäytetyötä tehdessä, että olen empaattinen ihminen, joka tekee pitkäjänteisesti työtä voimauttamisen ja emansipaation sekä yhteisöllisyyden toteutumisessa asiakkaan hyväksi.

Konstruktivismin näkemyksen mukaan tarinat välittävät tietoa ihmisille, jotka konstruoivat, eli rakentavat tietämyksensä ja henkilöytensä niiden pohjalta. Ihmisen käsitys itsestään ja ympäröivästä maailmasta on tarina, joka jatkuvasti muuttaa muotoaan. (Heikkinen 2001, 119.) Opinnäytetyössäni tapahtunut tarinateat-

teritapahtuma on esitetty narratiivisesti, jolla tutkimusaineisto on pyritty kuvaamaan niin todenmukaisesti kuin mahdollista. Jatkotutkimuksena tarinateatteria voisi käyttää niin, että tapaamisia kohdeyleisön kanssa olisi useampia ja silloin voisi jo näkyä vahvemmin osallistujien yhteisöllisyyden kehityskaari.

Tulevaisuus näyttää mihin tieni johtaa, mutta toivon, että edessäni aukeaa paljon yhteisöllisiä ja taidepainotteisia työvuosia. Lopuksi kiitän Familia-yhdistyksen väkeä tilaisuuden mahdollistajana ja Tarinateatteri Kapriisin väkeä onnistuneen teatterielämyksen tarjoamisesta ilmaiseksi opinnäytetyöni käyttöön.

LÄHTEET

- Alitolppa-Niitamo, Anne & Söderling, Ismo 2005. Toistaako historia itseään? Teoksessa Anne Alitolppa-Niitamo, Ismo Söderling & Stina Fågel (toim.) Olemme muuttaneet! Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumisen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Helsinki: Väestöliitto ja Kotipuu, 7–12.
- Arvola, Pirjo & Mäki, Silja 2009. Lapsi tarvitsee juuret voidakseen kasvaa. Teoksessa Silja Mäki & Pirjo Arvola (toim.) Tarina tukee lasta. Opas lasten ja nuorten kirjallisuusterapiaan. Helsinki: Duodecim, 20–47.
- Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010. Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä. Opas Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä varten. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja C Katsauksia ja aineistoja 17. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Enroos, Rosi 2012. Perhe vankeinhoidon arviointikäytäntöjen ja moraalisen järjestyksen kohteena. Teoksessa Hannele Forsberg & Leena Autonen-Vaaraniemi (toim.) Kiistanalainen perhe, moraalinen järjestyminen ja sosiaalisyhteisyys. Tampere: Vastapaino. 45–74.
- Euroopan ihmisoikeussopimus 1999/63. Viitattu 20.4.2017. <http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1999/19990063>
- Familia 2016. Viitattu 4.12.2017. <http://www.familiary.fi/tietoa-familiasta.html>
- Fox, Jonathan 1999. Rituaali meidän ajallemme. Teoksessa Tarinateatteri Mielikuva (toim.) Tarinateatteri. Playback theatre. Helsinki: Tarinateatteri Mielikuva -kannatusyhdistys, 10–30.
- FRA 2017. Second European Union Minorities and Discrimination Survey. Main results. Viitattu 31.3.2018. <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/eumidis-ii-main-results>
- Freire, Paolo 2005. Sorrettujen pedagogiikka. Tampere: Vastapaino.
- Grönfors, Martti 2010. Havaintojen teko aineistonkeräyksen menetelmänä. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmenetelmiin 1. Jyväskylä: PS-kustannus, 154–170.

- Halonen, Tarja 2000. Monikulttuurinen Suomi. Teoksessa Maahanmuuttaja kahden kulttuurin välissä. Invandrare mellan två kulturer. Seminaarijulkaisu Säätytalolla 31.10.2000 Helsinki: Euroopan kulttuurisäätiön Suomen osasto, 11–17.
- Heikkinen, Hannu L.T. 2001. Narratiivinen tutkimus - todellisuus kertomuksena. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus 116–132.
- Heikkinen, Hannu L.T. 2006. Toimintatutkimuksen lähtökohdat. Teoksessa Hannu L.T. Heikkinen, Esa Rovio & Leena Syrjälä (toim.) Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura, 16–38.
- Heikkinen, Hannu L.T.; Kontinen, Tiina & Häkkinen, Päivi 2006. Toiminnan tutkimisen suuntaukset. Teoksessa Hannu L.T. Heikkinen, Esa Rovio & Leena Syrjälä (toim.) Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura, 39–76.
- Helminen, Jari 2017. Yhdessä tekeminen monialaisuuden ja moniammatillisuuden syventäjänä. Teoksessa Jari Helminen (toim.) Asiakkaan moniammatillinen ohjaus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Helsinki: Edita Publishing, 14–31.
- Helminen, Pirjo & Sukula-Ruusunen, Kirsi 2017. Kokonaisvaltainen asiakkaan kohtaaminen ja tilannearviointi ohjaustyössä. Teoksessa Jari Helminen (toim.) Asiakkaan moniammatillinen ohjaus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Helsinki: Edita Publishing, 46–58.
- Itäranta, Emmi & YLE Areena 2017. 101 kirjaa - yksi jokaiselta Suomen itsenäisyyden vuodelta. Kuunneltu 6.12.2017. <https://areena.yle.fi/1-3482246>
- Järvinen, Ritva; Lankinen, Aila; Taajamo, Terhi; Veistilä, Minna & Virolainen, Arja 2012. 1. Mitä perhetyö on? Teoksessa Ritva Järvinen, Aila Lankinen, Terhi Taajamo, Minna Veistilä & Arja Virolainen (toim.) Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea. Helsinki: Edita, 11–28.
- Järvinen, Ritva; Lankinen, Aila; Taajamo, Terhi; Veistilä, Minna & Virolainen, Arja 2012. 2. Asiakkaana perhetyössä. Teoksessa Ritva Järvinen,

- Aila Lankinen, Terhi Taajamo, Minna Veistilä & Arja Virolainen (toim.) Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea. Helsinki: Edita, 29–44.
- Järvinen, Ritva; Lankinen, Aila; Taajamo, Terhi; Veistilä, Minna & Virolainen, Arja 2012. 7. Menetelmiä. Teoksessa Ritva Järvinen, Aila Lankinen, Terhi Taajamo, Minna Veistilä & Arja Virolainen (toim.) Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea. Helsinki: Edita, 157–224.
- Kananen, Jorma 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Ketonen, Päivi 2008. Tarinateatteri tiedon keräämisessä. Teoksessa Katri Mehto (toim.) Draamamenetelmät ja tieto. Teatterin ja teknologian kohtaamisia. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 46–50.
- Keurulainen, Alexandra 2014. Muuttuva suomalainen perhe. Publications of the University of Eastern Finland Dissertations in Social Sciences and Business Studies No 76. Kuopio: Itä-Suomen yliopisto.
- Korhonen, Pekka 2014. Soveltavasta teatterista ja teatterilähtöisistä menetelmistä - Mitä tänään ajattelen. Teoksessa Pekka Korhonen & Raija Airaksinen (toim.) Hyvä hankaus 2.0. Helsinki: Draamatyö, 13–30.
- Korhonen, Vesa 2013. Kulttuurien kohtaaminen yhteiskunnallisena kysymyksenä. Teoksessa Vesa Korhonen & Sauli Puukari (toim.) Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö. Jyväskylä: PS-kustannus. 34–45.
- Kotka, Riika 2011. Tarinat tunteiden tulkkina. Toiminnallisia ideoita satujen ja draaman maailmassa. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kuusela, Mirva; Rintakorpi, Kati; Rusanen, Sinikka & Torkki, Kaisa 2014. Musta tuntuu punaiselta. Kuvataiteellinen toiminta varhaisiässä. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja.
- Kärkkäinen, Heikki & Saastamoinen Kimmo 2013. Vieraasta veljeksi - kaksisuuntaista kotoutumista miehille. Helsinki: Miessakit ry.
- Laine, Timo 2001. Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus 26–43.

- Laki kotoutumisen edistämisestä 2010/1386. Viitattu 17.11.2017. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=kotoutumisen%20edist%C3%A4misest%C3%A4>
- Laki yhdenvertaisuudesta 2014/1325. Viitattu 20.4.2017 <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=yhdenvertaisuus>
- Lappalainen, Hanna 2012. Osallistuva havainnointi. Teoksessa Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiivilä & Mikko Lounela (toim.) Genre -analyysi - tekstilajitutkimuksen käsikirja. Helsinki: Gaudeamus, 411–422.
- Lastensuojelulaki 2007/417. Viitattu 27.11.2017. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=lastensuojelulaki>
- Lehikoinen, Kai 2014. Taide muuttuvien kertomusten mosaiikissa: Taitelijan identiteetti muutoksessa. Teoksessa Pekka Korhonen & Raija Airaksinen (toim.) Hyvä hankaus 2.0. Helsinki: Draamatyö, 31–43.
- Linnossuo, Outi 2011. Narratiivisuus ja elämänkaarikirjoittaminen. Teoksessa Anja Kuukasjärvi, Outi Linnossuo & Jussi Sutinen (toim.) Taidetyökentely arjen näyttämöillä. Teoriaa, menetelmiä ja sovelluksia. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 9–20.
- Louhi, Pia 2014. Draamamenetelmät näkövammaisten nuorten opetuksessa. Teoksessa Pekka Korhonen & Raija Airaksinen (toim.) Hyvä hankaus 2.0. Helsinki: Draamatyö, 203–216.
- Louhija, Marja 2005. Esipuhe. Teoksessa Marjo-Riitta Ventola & Micke Renlund (toim.) Draamaa ja teatteria yhteisöissä. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 7–8.
- Malik, Kenan 2016. Monikulttuurisuus. Tampere: Eurooppalainen filosofian seura ry / niin & näin.
- Mansikka, Ossi 2017. Suomi pistää silmään syrjinnässä, ja afrikkalaistaustaisista sitä koki liki puolet - Somaliliiton puheenjohtaja: ”Ei syrjivä ihminen erottele, kuinka kauan joku on asunut Suomessa”. Helsingin

- Sanomat. Viitattu 14.12.2017. <https://www.hs.fi/paivanlehti/12122017/art-2000005486547.html>
- Mehto, Katri 2008. Draamametodit ja tieto. Teoksessa Katri Mehto (toim.) Draamamenetelmät ja tieto. Teatterin ja teknologian kohtaamisia. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 35–45.
- Mehto, Katri 2008. Tutkimus, tausta, metodit. Teoksessa Katri Mehto (toim.) Draamamenetelmät ja tieto. Teatterin ja teknologian kohtaamisia. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 11–28.
- Mäkinen, Marjatta 2009. Tarinateatteri lisää ymmärrystä elämästä. Teoksessa Silja Mäki & Pirjo Arvola (toim.) Tarina tukee lasta. Helsinki: Duodecim, 194–219
- Nicholson, Helen 2014. Applied drama. The gift of theatre. Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Niiniluoto, Ilkka 2000. Avaussanat. Teoksessa Maahanmuuttaja kahden kulttuurin välissä. Invandrare mellan två kulturer. Seminaarijulkaisu Säätötalolla 31.10.2000 Helsinki: Euroopan kulttuurisäätiön Suomen osasto, 5–8.
- Poliisiammattikorkeakoulu 2016. Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2016. Viitattu 31.3.2018. http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/134374/POLAMK_katsauksia_12_web.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Puukari, Sauli & Korhonen Vesa 2013. Monikulttuurisen ohjauksen lähtökohdat. Teoksessa Sauli Puukari & Vesa Korhonen (toim.) Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö. Jyväskylä: PS-kustannus, 12–31.
- Renlund, Micke 2005. Teatterimuotojen kehittyminen Afrikassa. Teoksessa Marjo-Riitta Ventola & Micke Renlund (toim.) Draamaa ja teatteria yhteisöissä. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 25–33.
- Rotkirch, Anna 2013. Perheet maailmassa. Teoksessa Osku Haapasaari & Elina Korhonen (toim.) Mikä perhe? Perhe eri kulttuureissa. Helsinki: Väestöliitto, 4–7.
- Räty, Minttu 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Helsinki: Tammi.
- Saukkonen, Pasi 2013. Erilaisuuksien Suomi. Vähemmistö- ja kotouttamispolitiikan vaihtoehdot. Helsinki: Gaudeamus.

- Saukkonen, Pasi 2016. Monta multikulturalismia. Teoksessa Malik Kenan. Monikulttuurisuus. Tampere: Eurooppalainen filosofian seura ry / niin & näin. 75–94.
- Sayed, Terttu & Helminen, Jari 2017. Psykososiaalinen ohjaus - Malli sosiaali- ja terveydenpalveluiden asiakastyön ja integraation kehittämiseen. Teoksessa Jari Helminen (toim.) Asiakkaan moniammatillinen ohjaus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Helsinki: Edita Publishing, 59–75.
- Suomen perustuslaki 1999/731. Viitattu 14.12.2017. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perustuslaki>
- Syrjälä, Leena 2010. Elämäkerrat ja tarinat tutkimuksessa. Teoksessa Juhani Aaltola & Raine Valli (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS-kustannus, 247–261.
- Tarinateatteri Kapriisi iaa. Viitattu 4.12.2017. <http://tarinateatterikapriisi.fi/>
- Tarinateatteri Mielikuva 2009. Historiaa ja nykypäivää. Viitattu 18.7.2015. <http://www.tarinateatteri.net/mielikuva/index.php?page=tarinateatteri&tarinateatteri=historiaa>
- Tarinateatteri Wiki iaa. Viitattu 4.12.2017. http://fi.tarinateatteri.wikia.com/wiki/Tarinateatteri_Wiki
- Tilastokeskus 2007. Tietokantataulukot. Maahanmuutto, maastamuutto ja netto-maahanmuutto 1971–2006. Viitattu 7.12.2017. <http://www.stat.fi/til/muutl/tau.html>
- Tilastokeskus 2016a. Perheet. Viitattu 7.12.2017. <http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/perheet.html>
- Tilastokeskus 2016b. Käsitteet ja määritelmät. Viitattu 23.4.2017. <http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/kasitteet-ja-maaritelmat.html>
- Tilastokeskus 2016c. Maahanmuuttajat väestössä. Viitattu 23.4.2017. http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html#_ga=1.110027265.548412513.1492918397
- Tilastokeskus 2016d. Muuttoliike. Viitattu 23.4.2017. <http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/muuttoliike.html>

- Tilastokeskus 2016e. Nettomaahanmuutto pieneni selvästi vuotta aiemmasta. Viitattu 23.4.2017.
http://www.stat.fi/til/muutl/2015/muutl_2015_2016-05-17_tie_001_fi.html
- Tilastokeskus 2017. Muuttoliike. Viitattu 7.12.2017. <http://www.stat.fi/til/muutl/index.html>
- Toivanen, Tapio 2015. Lentoon! Draama ja teatteri perusopetuksessa. Helsinki: Sanoma Pro.
- Työministeriö 2005. Kala kuivalla maalla. Kotoutuminen maahanmuuttajan näkökulmasta. Helsinki: Työministeriö.
- Ventola, Marjo-Riitta & Renlund, Micke 2005. Käytäntöjä. Teoksessa Marjo-Riitta Ventola & Micke Renlund (toim.) Draamaa ja teatteria yhteisöissä. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 56–80.
- Ventola, Marjo-Riitta 2005. Taide keskelle elämää. Teoksessa Marjo-Riitta Ventola & Micke Renlund (toim.) Draamaa ja teatteria yhteisöissä. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 34–47.
- Ventola, Marjo-Riitta 2005. Vuorovaikutteisesti yhteisöissä. Teoksessa Marjo-Riitta Ventola & Micke Renlund (toim.) Draamaa ja teatteria yhteisöissä. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia, 81–89.
- Ventola, Marjo-Riitta 2014. Tutkimusryhmä eläytyy - Osallistavat teatterimenetelmät tutkimuksessa. Teoksessa Pekka Korhonen & Raija Airaksinen (toim.) Hyvä hankaus 2.0. Helsinki: Draamatyö, 69–88.
- Viertola-Cavallari, Ritva 2009. Italiasta tuli kohtaloni. Teoksessa Päivi Oksi-Walter, Jonna Roos & Ritva Viertola-Cavallari (toim.) Monikulttuurinen perhe. Helsinki: Arkki, 13–66.
- Vilén, Marika; Leppämäki, Päivi & Ekström, Leena 2008. Vuorovaikutuksellinen tukeminen. Helsinki: WSOY.
- Vilkka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

MOTHER OR FATHER!

***Are you interested in participating in the
Playback Theatrical experiment?***

*"Playback Theatre is an original form of improvisational theatre in which audience or group members tell stories from their lives and watch them enacted on the spot."
Playback Theatre.org*

I have received my Bachelors Degree in Social Services; and am currently completing my qualifications, as a kindergarten teacher, from the Diaconia University of Applied Sciences.

As my thesis, I am focusing on the effectiveness of Playback Theatre; with the main topic being, "Inclusion". The experiment will include an audience or group, comprised of parents who have children under the age of eight. It will be the experiences and narratives provided by the parents, which will be basis for the professional theatre group's performance. The event and performances will be video-taped, but no material will published in any way without the consent of the participants.

The experiment is tentatively scheduled for Autumn 2016, and the venue will be the Applied Sciences building, at the Diaconia University of Applied Sciences, Helsinki.

If you are interested, please call 045-1662763 or
e-mail: Heta-Riikka.Koykka@student.diak.fi

ÄITI TAI ISÄ!

Oletko kiinnostunut osallistumaan tarinateatteriesityskokeiluun?

Olen sosionomi lastentarhanopettajan pätevyyteen valmistuva monimuoto-opiskelija Diakonia-ammattikorkeakoulusta ja toteutan opinnäytetyönä Tarinateatteriesityksen vanhemmille, joilla on alle 8 -vuotiaita lapsia.

Aiheeksi olen valinnut syrjäytymisen ehkäisyn ja opinnäytetyö perustuu narratiivisuuteen, eli tarinallisuuteen, jossa aiheet syntyvät katsojien kertomuksista. Opinnäytetyö videoidaan, mutta materiaalia ei julkaista missään ilman kuvattavan suostumusta.

Ajankohta on alustavasti suunniteltu syksylle 2016 ja esityspaikkana Diakonia-ammattikorkeakoulu Kalasatamassa. Jos olet kiinnostunut, voit lähettää viestiä sähköpostiosoitteeseen Heta-Riikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Heta Köykkä
Heta-Rikka.Koykka@student.diak.fi

Hyvä yleisö!

Opiskelen Diakonia-ammattikorkeakoulussa sosionomi (AMK) lastentarhanopettajaksi. Teen toiminnallista opinnäytetyötä monikulttuurisperheille ja tarkoituksena on selvittää tarinateatterin keinoin mitä erilaisia joko hyviä tai huonoja kokemuksia teillä on Suomesta. Esitys toteutetaan tarinateatteri Kapriisin ammattilaisteatteriryhmän avustuksella. **Tapahtuma kuvataan, mutta videota käytetään vain havainnoinnin tukena ja materiaalia ei käytetä ilman kuvattavan antamaa erillistä lupaa.**

Kertomuksista saatuja tietoja käytetään ainoastaan opinnäytetyötä varten ja osallistumisesi tarinateatteriesitykseen on täysin vapaaehtoista. Sinä voit perua osallistumisesi milloin haluat ja sinun antamaa tietoa ei käytetä, jos niin haluat.

Olen saanut riittävästi tietoa opinnäytetyön aiheesta ja tarinateatterista. Suostun osallistumaan tarinateatteriesitykseen yllä mainituilla ehdoilla ja olen tietoinen, että esitys videoidaan.

Helsingissä 18.2.2017

Osallistuja

Heta-Riikka Köykkä, sosionomiopiskelija
p. 041 4705238

YHDESSÄ MAAILMASSA

Opiskelen Diakonia-ammattikorkeakoulussa sosionomiksi ja järjestän opinnäytetyönä vuorovaikutuksellisen tarinateatteriesityksen Familiassa.

Kutsun teidät ja perheenne mukaan tekemään teatteria yhdessä tarinateatteri Kapriisin kanssa **lauantaina 18.2.2017**.
Tilaisuus alkaa kello **11:00**.

Tarjolla on:

Kala-/ kasvispyöryköitä

sitruunaisen kermaviilikastikkeen kanssa sekä

perunoita/ riisiä ja salaattia.

Lopuksi kahvi- ja teetarjoilun kanssa porkkanakakkua

Tapahtuma on ilmainen!

Heta Köykkä puh: 041 490 41 75

Osoite: Yrjönkatu 29 A 4. kerros

TERVETULOA!

